

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-885/21-L

Název	Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace
Sídlo	Ještědská 354/88, 460 08 Liberec 8
E-mail	skola@zs-jestedska.cz
IČ	727 43 2 12
Identifikátor	600 079 911
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lukáš Houda
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Ještědská 354/88, Liberec 8
Termín inspekční činnosti	16. – 19. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace (dále „škola“), vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školního klubu. V ZŠ se k datu inspekční činnosti vzdělávalo v 27 třídách 665 žáků podle školního vzdělávacího programu „Škola pro život, radost a sport“ s úpravou pro rozšířenou výuku tělesné výchovy. Škola eviduje 84 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž 12 je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu. Zájmové vzdělávání je poskytováno

176 účastníkům v šesti odděleních školní družiny. Nejvyšší povolený počet 180 účastníků je využívána dlouhodobě téměř stoprocentně. V jednom oddělení školního klubu bylo zapsáno 31 žáků. Základní vzdělávání je doplněno o zájmové kroužky a školní i mimoškolní aktivity. V objektu školy působí formou samostatného právního subjektu školní jídelna.

S dokumenty školy a dalšími informacemi se mohou zákonní zástupci, žáci a veřejnost seznámit na webových stránkách školy www.zs-jestedska.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je ve funkci od srpna 2013. Při řízení vychází ze střednědobé strategie rozvoje školy, která reaguje na konkrétní aktuální potřeby školy. Naplňování strategie je úspěšné zejména ve zlepšování personálních a materiálních podmínek, v poskytování kvalitního vzdělávání, smysluplném naplňování sportovního zaměření školy a volného času žáků. Organizační struktura a delegování kompetencí jsou účelné, odpovídají velikosti školy a vykonávaným činnostem. Kvalita řídicí a kontrolní činnosti ředitele školy se v době od poslední inspekční činnosti zvýšila. Zásadní pedagogické a organizační záležitosti projednává ředitel cíleně v pedagogické radě a na pracovních poradách. Vnitřní informační systém byl v době inspekční činnosti funkční, založený zejména na elektronické komunikaci a každodenním osobním kontaktu zaměstnanců. Vedení školy klade důraz na systematické hospitace a účelně podporuje vzájemné hospitace pedagogů. Ředitel dbá na svůj profesní rozvoj a vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Výběr vzdělávacích aktivit je v souladu s potřebami školy. Pedagogičtí pracovníci včetně asistentek pedagoga využívají získané poznatky při vzdělávání, speciálně pedagogických činnostech i při konzultacích s rodiči žáků a kolegy a při práci s třídními kolektivy. Personální podmínky jsou příznivé a efektivně ovlivňují průběh vzdělávání. Výuku zajišťuje 42 pedagogů, šest vychovatelek školní družiny a šest asistentek pedagoga, všichni až na výjimky s plnou kvalifikací. Ve škole dobře působí metodická sdružení, která se zabývají organizačními záležitostmi včetně aktuálních problémů, výsledky žáků a rozvojem výukových metod.

Poradenské služby v rámci školního poradenského pracoviště zajišťují výchovná poradkyně, metodička prevence rizikového chování žáků a na zkrácené úvazky školní speciální pedagožka a školní psycholožka. Všechny splňují příslušné kvalifikační předpoklady pro výkon funkcí. Efektivita poradenských služeb se příznivě projevuje v systematické práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami včetně rozsáhlé skupinové diagnostiky, řešení problémů v třídních kolektivech a v péči o osobnostní problémy některých žáků.

Materiální podmínky umožňují kvalitní vzdělávání. Postupem doby budova školy i její okolí procházely průběžnými rekonstrukcemi, které však dodnes nejsou završeny, některé plány zatím nebyly realizovány. Některé původně odborné učebny nyní slouží jako kmenové třídy, realizace přírodovědných laboratorních prací ve stísněných prostorách je ztížena. Školní bazén se daří udržet v chodu za cenu poměrně velkých investic do technologického zázemí a vybavení. Také venkovní prostory doznaly od poslední inspekční činnosti určitého vylepšení (nová „venkovní“ učebna, zázemí pro discgolf aj.), škola by však nutně potřebovala další tělocvičnu optimálně jako součást celé nové víceúčelové haly. Vybavení informační, výpočetní a projekční technikou prochází průběžnou inovací, v každé třídě je k dispozici televize s připojením na internet, v 12 učebnách včetně odborných jsou k dispozici interaktivní tabule. Každé ze šesti oddělení školní družiny má po mnoha letech improvizací nyní k dispozici samostatnou a dostatečně materiálně vybavenou místnost. Škola provozuje také keramickou dílnu s keramickou pecí. Škola není bezbariérová.

Rozpočet školy byl pokryt finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a příspěvkem z projektu „Národní plán podpory návratu do škol“ na mzdy pedagogů zajišťující doučování žáků po distanční výuce, dále příspěvkem na provoz od zřizovatele a vlastními zdroji školy. Ve sledovaném období škola využila efektivně finanční prostředky z projektu ESF Výzva „Šablony II“ a „Šablony III“.

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ředitel školy analyzuje případná rizika při jejich vzdělávání ve škole i mimo školu, žáci jsou seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví na začátku a v průběhu školního roku při všech akcích, kterých se zúčastní. Za poslední uzavřený školní rok škola v knize úrazů eviduje poměrně vysoký počet úrazů (často v tělocvičně) – týkají se asi deseti procent žáků. Dosud přijatá opatření k nápravě tohoto stavu zatím nebyla plně efektivní. Dohledy nad žáky jsou zajištěny. Vstupy do budovy školy jsou zabezpečeny proti vniknutí cizích osob uzamčením a kamerovým systémem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací cíle v hospitovaných hodinách byly stanoveny v souladu se školním vzdělávacím programem, výuka byla připravená a systematicky promyšlená. V části hodin v úvodu nebyl jasně stanoven výchovně-vzdělávací cíl, jehož naplnění by bylo v závěru vyhodnoceno. V řadě hodin na obou stupních absentovalo závěrečné hodnocení, případně sebehodnocení žáků a vrstevnické hodnocení. Převažovala účinná frontální výuka, doplněná kooperativními činnostmi nebo samostatnou prací žáků. Digitální technologie byla využívána především k doplnění probíraného učiva textem nebo obrazem, méně už k opakování učiva. Metody a formy práce ve většině hodin podněcovaly žáky k jejich aktivnímu zapojení do výuky. Žáci se na učitele obraceli s důvěrou, v hodinách byla zaznamenána příjemná pracovní atmosféra. Společnými znaky výuky na obou stupních byla snaha o provázanost s reálnými životními situacemi a o využití mezipředmětových vztahů. Na obou stupních byly ojediněle zadávány diferencované úkoly podle individuálních potřeb žáků. Učitelé respektovali možnosti a schopnosti a potřeby žáků, povzbuzovali i žáky s problémy ve vyjadřování nebo v osobním tempu. Vedli je k utváření vlastního názoru a k vyjádření svých myšlenek, podporovali rozvoj všech klíčových kompetencí. Zpětná vazba byla okamžitá, hodnocení bylo průběžné a motivační. Příležitostí ke zlepšení je vést žáky na obou stupních k plynulému a souvislému vyjadřování v celých větách a s přiměřenou gramatickou korektností.

Přínosem pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla funkční spolupráce učitelek s asistentkami pedagoga, které se nejen věnovaly žákům s potřebou asistence, ale dle potřeby i žákům ostatním.

Žáci na prvním stupni byli vedeni k logickému myšlení, učitelky jim poskytovaly zpětnou vazbu a v případě potřeby radu a pomoc. Využívaný podpurný materiál přispíval k názornosti a zvýšení zájmu o danou problematiku. Vhodně a efektivně byla využívána didaktická technika, což pozitivně podporovalo výuku. Pozitivem některých sledovaných hodin byla skutečnost, že žáci pracovali s učivem využitelným přímo v praxi (např. jízdni řád, finanční gramotnost). Promyšlené střídání aktivit a cíleně nasměrovaná pochvala podněcovaly žáky k pozorné a aktivní práci.

Sledované hodiny českého jazyka a literatury na obou stupních respektovaly kontinuitu učební látky, jejich významná část byla věnována procvičování a upevňování mluvnických znalostí. Vyučující účelně kladli důraz na základní učivo a jeho propojení s reálným využitím v životě a v případném dalším studiu. V hodinách se vyučujícím dařilo udržet pozornost žáků a zapojit je do společného vyvozování poznatků a nových souvislostí.

Hodiny byly cíleně zpestřeny didaktickými hrami, kreativními úlohami, promyšlenými pracovními listy apod. Ve sledované výuce cizích jazyků učitelé vhodně a adekvátně přizpůsobili komunikaci věku a úrovni znalostí žáků. Frontální výuka byla efektivně doplněna činností a projektovou výukou. Zvolené metody výuky a cílená zpětná vazba učitelů vedly žáky k aktivitě a k týmové práci, dostatečné množství času bylo věnováno procvičování čtení a mluvení. Účelně byl zařazen poslech s porozuměním a následnými úkoly. Výuka v navštívených hodinách dějepisu byla pro žáky zajímavá. Žáci získávali základní přehled v historických událostech, dokázali vnímat jejich odkaz a poučení pro současnost. Vyučující přiměřeně a nenásilně kladli důraz na zachování a ochranu kulturně historického dědictví.

V hospitovaných hodinách matematiky a přírodovědných předmětů na druhém stupni byla výuka pojata interaktivním způsobem, žáci se aktivně zapojovali do úvodních motivačních debat. V průběhu výuky byli podporováni jednotliví žáci podle individuálních potřeb. Byly využívány četné aktivizační metody, jako je brainstorming, práce ve dvojicích nebo řízená diskuse. Podle charakteru předmětu vyučující zkušeně a promyšleně využívali internetové aplikace, videonahrávky, demonstrační pokusy, ukázky fotografií a videí, práci s mapou, vzorky přírodnin. V hodinách proběhlo přínosné závěrečné shrnutí probrané látky.

Výuka výtvarné výchovy na druhém stupni probíhala v klidné atmosféře za vzájemného respektu všech aktérů. Na teoretický úvod ve třídě navazovala skupinová práce žáků venku. Byla podporována racionální komunikace mezi žáky. Žáci dodržovali jednotná kritéria zadaného úkolu, v jejichž rámci jednotlivé skupiny žáků ztvárňovaly vlastní nápady. Žákovské hodnocení v závěru hodiny zahrnovalo splnění zadaných kritérií.

Výuka tělesné výchovy má velmi dobrou úroveň navazující na sportovní tradici školy. Ve sledovaných hodinách, které probíhaly v tělocvičně a na školním hřišti, žáci jednoznačně dodržovali nastavená pravidla a respektovali pokyny vyučujících. Spektrum logicky provázaných fyzických aktivit vedlo k rozvoji vytrvalosti, obratnosti a silových a pohybových schopností žáků. Posilovalo týmovou spolupráci, smysl pro fair play i zdravou soutěživost. Pořádání kurzů (sportovní, turistický, lyžařský, outdoorový), účast ve sportovních soutěžích a osobní příklad pedagogů jsou výraznými motivačními prvky podporujícími zdravý životní styl a aktivní trávení volného času.

V rámci sledovaných bloků ve školní družině a školním klubu probíhaly zejména odpočinkové a relaxační aktivity. Zvolené formy práce rozvíjely u žáků logické myšlení pracovní, sociální a komunikativní kompetence. Při výtvarné činnosti nebo hře se stavebnicemi žáci uplatnili svoji představivost, kreativitu a zručnost. Byli vychovatelkami vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Nadstandardní pro práci školní družiny je zařazení celoroční hry, která žáky motivuje k zvýšenému zájmu při aktivitách nabízených školní družinou. Při všech činnostech vládla přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou a ohleduplností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V průběhu vzdělávání jsou vytvářeny každému žákovi rovné příležitosti pro osobnostní rozvoj. Škola zjišťuje a pravidelně vyhodnocuje úroveň poskytovaného vzdělávání žáků. Průběžné hodnocení výsledků vzdělávání je předmětem jednání vedení školy, pracovních porad, pedagogické rady. Škola cíleně poskytuje žákům zpětnou vazbu a vhodně je motivuje k dosažení jejich osobních možností. Těm, kteří aktuálně nedosahují v některé oblasti očekávaných výsledků, poskytuje účinnou podporu a pomoc.

Vyučující využívají standardní evaluační nástroje založené na pozorování žáka a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení, napříč vzdělávacími oblastmi spolupracují při tvorbě testů a vzájemně konzultují výsledky vzdělávání žáků. Škola průběžně sleduje a vyhodnocuje prospěch a chování všech žáků, identifikuje příčiny školní neúspěšnosti, důsledně aplikuje jasně nastavená pravidla a realizuje podpůrná opatření včetně nabídky doučování.

Žáci školy dosahují velmi dobrých výsledků v průběhu vzdělávání, počet vyznamenaných v posledním školním roce činil 74 % z celkového počtu žáků. Neprospěli pouze čtyři žáci. Škola k udržení dobrých výsledků vzdělávání realizuje řadu opatření (např. dělené hodiny, přednášky, besedy, účast na různých akcích a činnostech, individuální konzultace). Žáci se aktivně účastní celé řady vědomostních soutěží a olympiád. Vynikajících výsledků dosahují především ve sportovních soutěžích a turnajích (florbal, volejbal, basketbal, atletika, lyžování, plavání, atd.). Jazykové vzdělávání ve škole podporují pobytové zájezdy (Anglie), exkurze a výlety (Zhořelec, Žitava, Drážďany) a zejména dlouholetá spolupráce s partnerskou školou Adolf Traugott von Gersdorf Oberschule Kodersdorf.

Případné kázeňské problémy či školní neúspěch jsou neprodleně projednávány se žáky, popř. s jejich zákonnými zástupci. Díky vhodně nastaveným pravidlům pro hodnocení žáků v případě absence a jejich důslednému uplatňování se škole daří úspěšně a v zárodku řešit problémy spojené s vyšší či neomluvenou absencí. K výchovným opatřením je přístupováno na základě nastavených pravidel pro hodnocení chování. Převažují pochvaly především za výrazné úspěchy v olympiádách a soutěžích nebo za výborný prospěch. Snížený stupeň z chování je uplatňován v malé míře, ve školním roce 2020/2021 u jednoho žáka.

Školní strategie prevence rizikového chování žáků je systematicky nastavena a reflektuje potřeby i specifika školy a sociálního zázemí žáků. Třídnické hodiny, projektové dny a včasná informovanost zákonných zástupců snižují projevy rizikového jednání a chování žáků. Bezprostředně jsou řešeny i neomluvené hodiny žáků, které se v souhrnu týkají ročně asi deseti žáků. Pedagogové spolu se školským poradenským pracovištěm a vedením školy průběžně vyhodnocují rizikové chování žáků či vztahové problémy mezi nimi a bezprostředně je řeší. Na realizaci specifické primární prevence spolupracuje se školou především středisko výchovné péče, školská poradenská zařízení, externí odborníci, neziskové organizace. Důležitou úlohu v předcházení negativním jevům představuje nespécifická primární prevence v podobě pestré nabídky mimoškolních aktivit, kroužků a výletů, které posilují prosociální chování žáků.

Škola umožňuje realizaci volnočasových aktivit žáků jinými organizacemi ve svých prostorách (např. výuka hry na hudební nástroje, zájmové kroužky Holčičiny se zaměřením na vaření, Papíroví modeláři, Hip Hop, Lego stavitel. Veselá věda nabízí účast při pokusech, zaměřených na chemii a fyziku. Dlouholetou tradici má ve škole oddíl volejbalu, jehož úspěchy a ocenění jsou nezanedbatelnou součástí výzdoby školních chodeb. Sounáležitost všech aktérů vzdělávání se školou podporují tradiční akce – Tajný výlet, Noční pochod na Pláně, Putování noční školou, Škola zadními vrátky, hudební festival DE DE FEST, Keramická dílna pro rodiče, Školička sovy Matyldy aj. Pro rodiče budoucích prvňáků škola organizuje besedy se školní speciální pedagožkou. V rámci ekologické výchovy mají žáci příležitost absolvovat vzdělávací programy ve středisku ekologické výchovy Divizna nebo komentované prohlídky v Zoo Liberec. Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině odpovídají jejich osobním možnostem, jsou patrné především ze sportovních, společenských a výtvarných akcí.

Jako fakultní škola liberecké Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické umožňuje praxe studentů a využívá jejich pomoci při organizaci programů na školních výletech a mimoškolních akcích.

Závěry

Vývoj školy

- zlepšilo se materiální vybavení prostřednictvím dílčích rekonstrukcí a oprav (sociální zařízení, kabinety učitelů, oprava bazénu a podlahy tělocvičny, vybudování venkovní učebny „teepee“ aj.), zatím však neproběhla uvažovaná kompletní dostavba areálu
- zvýšil se počet žáků a o dvě počet tříd, škola je tak na hranicích kapacitních možností
- všechna oddělení školní družiny jsou umístěna v samostatných a dobře vybavených místnostech

Silné stránky

- široké spektrum metod a forem se příznivě projevilo, zejména na 1. stupni ZŠ, v kvalitě a efektivitě výuky
- školské poradenské pracoviště pracuje na vysoké a účinné profesionální úrovni
- tradiční sportovní zaměření školy je podpořeno úzkým partnerstvím se sportovními organizacemi

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedokončená rekonstrukce a dostavba zatím neumožňuje plně využít potenciál školního areálu ke zkvalitnění a zefektivnění výuky
- sebehodnocení, sebereflexe a vzájemné hodnocení žáků jsou integrální součástí pouze některých hodin

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ve spolupráci se zřizovatelem usilovat o další zlepšení materiálních a prostorových podmínek a dokončení rekonstrukčních a rozvojových záměrů
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků mimo jiné na progresivní způsoby hodnocení, sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.
- přijmout opatření k prevenci školních úrazů

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od zahájení nového školního roku přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy, Liberec, Ještědská 354/88, p. o., vydaná Statutárním městem Liberec ze dne 11. 11. 2009 včetně dodatků
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy, Liberec, Ještědská 354/88, p. o., ze dne 18. 10. 2018 s účinností od 1. 2. 2019 na období šesti let
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Škola pro život, radost a sport“ platný ve školním roce 2021/2022
4. Školní vzdělávací program školní družiny a školního klubu platný ve školním roce 2021/2022
5. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu s účinností od 1. 9. 2015
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2021/2022 a Dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z 1. 9. 2021
7. Školní řád s účinností od 2. 10. 2013 platný ve školním roce 2021/2022
8. Třídní knihy, školní rok 2021/2022
9. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2021/2022
10. Dokumentace školní družiny, školní rok 2021/2022
11. Školní matrika
12. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – aktuální údaje o škole ke dni 16. 5. 2022, dostupný na www.msmt.cz
13. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021, 2021/2022
14. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2019/2020, 2020/2021
15. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách ve vztahu k řízení školy, přijímání opatření
16. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině a ve školním klubu vedené v aktuálním školním roce
17. Zápisové lístky do školní družiny a do školního klubu – vzorek
18. Záписy z porad ve školní družině a školním klubu od 1. 9. 2020
19. Souhrnná dokumentace výchovného poradenství
20. Minimální preventivní program školy
21. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
22. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
23. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
24. Vybraná personální dokumentace
25. Webové stránky školy a zřizovatele

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

V. Píša, v. r.

Mgr. Romana Jůnová, školní inspektorka

R. Jůnová, v. r.

Mgr. Jitka Šafaříková, školní inspektorka

J. Šafaříková, v. r.

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

M. Rambousek, v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

I. Kopčanová, v. r.

V Liberci 15. 6. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lukáš Houda,
ředitel školy

L. Houda, v. r.

V Liberci 23. 6. 2022